

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 25
September 2024
číslo 7

Bolesti v živote Božej Matky

Bolesti v živote Božej Matky

K najväčším umeleckým dielom majstra Michelangela, ktoré je v chráme sv. Petra vo Vatikáne, patrí Pieta. Michelangelo vo veku 24 rokov dokončil mramorové súsošie, ktoré dodnes nemá obdoby. Všetci poznáme známe súsošie, kde je vyobrazená Mária, ako drží v lone mŕtve telo svojho Syna – Sedembolestná.

Môže nás napadnúť otázka: Prečo Boh, ktorý si vyvolil Máriu za Matku svojho Syna a omilostil ju, dopustil na ňu utrpenie a bolesť? Pretože bez utrpenia nie je možná spása. U Lukáša čítame: „Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť a tak vojsť do svojej slávy?“ Ježiš dáva utrpeniu spásonosný charakter, dáva mu pozitívny význam na rozdiel od Starého Zákona, kde bolo utrpenie chápané ako Boží trest za hriešny život. A tak Boh neobišiel ani tú, ktorú po Kristovi najviac omilostil. Prečo by teda nás mal obísť?

Pane, tvoja Matka Mária je pre trpiacich vzorom. Posilňuj nás v našich utrpeniach, aby sme nezúfali, ale s nádejou na večný život ich dokázali prijať, aby nám raz boli odmenou a radosťou. Pane, nech aspoň trocha dokážeme oplácať Kristovi jeho lásku prijímaním utrpenia tak ako Mária.

d. o. Marek Hnat

St. John's, 7. 2013, štátna, meditačná skupina M. Hnat

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Homília na 22. nedeľu rok B 4

Homília na 23. nedeľu rok B 8

Homília na 25. nedeľu rok B 10

Homília na 26. nedeľu rok B 14

ROZHOVOR

P. Jozef Noga, CM 16

Letný tábor 2024 20

Okienko d. o. Mareka Rojaka 22

Kecharitomene 23

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 24

Máš problém? (126. časť) 25

Trampoty v manžel. (184. časť) 27

Ohlášky 29

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútoraná predná: M. Magda

Vnútoraná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: M. Magda st.

M. Magda ml.

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana

Forišová, Viktória Uličná, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.famostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: M. Magda

Milan Rúfus

Modlitba za Slovensko**Viem jedno hniezdo.****Rád ho mám.****V ňom ako v Božej sieti****je mnoho otcov,****mnoho mám a mnoho,****mnoho detí.****To hniezdo uvil Stvoriteľ.****A sám aj určil: komu,****koho tam pozve prebývať****do človečieho domu,****kto si bude smieť odomknúť****zamknúť jeho bránu,****kto pluhom krájať****ako chlieb zem,****Bohom darovanú.****Viem jedno hniezdo,****rád ho mám.****Hreje ma dňom i nocou,****vystlané mäkkou vravou****mám a mozoľami otcov.****Môj dobrý Bože,****zhliadni naň.****Stráž nám ho neustále.****Ach, aspoň Ty ho,****Veľký, chráň,****keď si ho stvoril malé.**

KATECHÉZA**Homília na 22. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****Zbožný kresťan je ten, ktorý pomáha každému**

**Milí veriaci,
my, ktorí chodíme do kostola pravidelne, sa považujeme za zbožných kresťanov. Ale je to pravda? Sme naozaj zbožní? Kto je vôbec zbožný človek?**

Najväčším nepriateľom pravého náboženstva je formalizmus. Pán Ježiš ho veľmi kritizoval u farizejov. Neuspokojme sa len s vonkajšou formou: som dobrý kresťan, pretože sa občas pomodlím a v nedelu idem na svätú omšu. A čo to ďalšie? Čo život v rodine, v susedstve, na pracovisku, čo moja práca a poctivosť?

Apoštol, svätý Jakub, prvý jeruzalemský biskup, nám to dnes hovorí: „Rýdza a bezchybná nábožnosť pred Bohom Otcom je ujímať sa sirot a vdov v ich tiesni a chrániť sa poškvrny tohto sveta.“ Skúsme zamerať našu zbožnosť na tieto požiadavky apoštola Jakuba. Apoštol svätý Jakub je známy tým, že kladie dôraz na skutok: „Viera bez skutkov je mŕtva“ (2, 26). V našej dnešnej epištole, v druhom čítaní nás napomína, „aby ste Božie slovo uvádzali v čin a nie aby ste ho len počúvali“.

Keď si predstavíme, aký počet kázní sme si už v živote vypočuli, koľko napomenutí v spovednici, koľko najrozličnejších vyzvaní pri každej svätej omši, koľko zbožných kníh sme už prečítali, potom by sme už dávno mali byť svätými, ale nie sme. Prečo nie sme?

Vtipne na túto skutočnosť odpovedá v bájke náboženský filo-

zof Sören Kierkegaard: „Predstav si, že husí národ má náboženstvo a tiež aj bohoslužby. Nedelu čo nedelu sa kývajú husím pochodom do kostola a statný gunár má kázeň. Jeho téma sa stále točí okolo myšlienky, ako dal Stvoriteľ husiam vysoký cieľ - s pomocou krídel sa majú vzniesť do nadoblačných výšin a odletieť do teplých a krásnych krajín, pretože tu, okolo tohto dedinského rybníka, sú len cudzinci a vyhnanci. Husí národ sedí a počúva, sem-tam sa zaligoce husičke slza v oku, ako ju to kázanie dojalo, ale nič sa nestalo. Nedelu čo nedelu sa rady husí prítackali a zase odtackali, ale na krídla sa nikdy nezdvihli. Bolo im milšie kolísať sa po zemi pri korytách plných krmiva, ako si zaplávať v rybníku. A tak tľstli týždeň po týždni, až kým neprišiel sviatok sv. Martina a s ním aj miestne hody, hostina. Husi skončili na pekáci a bolo po ich vysnenej idylke.“

Chápete, milí veriaci, čo chcel touto bájkou dánsky mysliteľ a filozof povedať? Kto chce byť naozajstným kresťanom, nestačí, aby Božie slovo len počúval, ale musí rozťahnuť krídla dobrej vôle a letieť smerom smelého rozhodnutia k uskutočňovaniu ideálu pravdy a dobra. Kto sa vo svojom živote k ničomu dobrému nerozhodne, kto si nechá pristúpiť krídla a uspokojí sa s prízemným blahobytom, ten skončí ako tie husi - na pekáci.

Preto apoštol Jakub kladie ako podmienku zbožného života uchrá-

niť sa infekcie zla, ktorú okolo seba šíria zlí a bezbožní ľudia. Ak chceme zabrániť tomu, aby sa infekcia hriechu dostala do nášho srdca, do našich pohľadov a skutkov, musíme sa vedieť zavčasu odvrátiť od zla a od zlého prostredia. Odôvodnenie, že to-ktoré zlo robia už takmer všetci, neurobí zo zla dobro. Keď počujeme takmer na každom kroku urážať Boha. Aj keby všetci zle mysleli, nesprávne hovorili a konali: Ja takto myslieť, hovoriť a konať nesmiem! Musím v sebe nájsť odvahu plávať proti prúdu a spojencov hľadať v modlitbe, sebazápore a v spoločenstve rovnako zmýšľajúcich. Nikto sa nestane zbožným, kto nevyvinie žiadne úsilie, kto si dobrovoľne nespôsobí potrebné násilie, kto sa nevzopne k výšinám.

Apoštol Jakub nám dnes hovorí, že zbožný človek pomáha „sirotám a vdovám“, to znamená najslabším sociálnym vrstvám svojej doby. Aj keď sa dnes štát o tieto vrstvy stará, aj napriek tomu ostáva dosť ľudí v hmotnej a morálnej biede. Spomeňme si na telesne a duševne postihnutých, na siroty, ktoré rodičia odhodili, na staré osoby v rodinách a v domovoch dôchodcov.

Zbožný kresťan je ten, ktorý pomáha každému, kto je v tiesni a to bez rozdielu jeho presvedčenia. O tom nech nám svedčí a dosvedčí tento pravdivý príbeh. Známy židovský religionista, profesor Pinchas Lapide rozprával, ako sa

6. 7. 2024 - pútníci z Ovoclá do Levoče; snímka: M. Magda

stal profesorom Nového zákona na Hebrejskej univerzite v Jeruzaleme a vášnivým stúpencom židovsko-kresťanského priateľstva.

V roku 1955, kedy bol Dr. Lapide izraelským konzulom v Miláne, požiadala ho skupinka Židov, ktorú mníšky blízko Assisi dva roky ukrývali pred Nemcami v pivniciach kláštora a tak zachránili od istej smrti, aby zorganizoval ďakovný zájazd do tohto kláštora a rehoľníckam v mene zachránených poďakoval. Dr. Lapide, Žid, to svojim spoluobčanom slúbil a v jeden večer zorganizoval zájazd do Assisi. Bol to krásny večer vďaka. Vela sa hovorilo, spomínalo, spievalo a zachránení dali nakoniec rehoľným sestrám svoje dary vďaky. Nakoniec sa konzul Dr. Lapide chcel rozlúčiť s predstavenou kláštora, asi 75-ročnou ženou, ktorá už zle videla a veľmi už nepočula. Prišla teda, ale podopierali ju dve sestry a Lapide povedal: „Prepáčte, signora, že sme toho toľko nahovorili, ale sme naozaj veľmi dojatí tým, čo ste pre nás, Židov ako kresťania s nasadením svojich životov dokázali!“

Predstavená sa pozrela na konzula cez svoje silné okuliare a povedala: „Prepáčte, pán konzul, vy ste fašisti alebo komunisti?“ A to bolo prvýkrát v živote, čo sčítaný konzul stratil reč. Konečne sa vzchopil a hovorí: „Ale, signora, hodiny hovorím o Svätej zemi, o láske, o Ježišovi a o všetkom, čo je Biblii vlastné a vy mi položíte takúto otázku? Nie sme ani fašisti a ani komunisti, sme Židia.“ Keď jej to aj spolusestra zahučala do ucha, predstavená sčervenela a povedala: „Prepáčte, pán konzul, som stará žena, musíte na to brať ohľad. Ale v tých istých pivniciach sme v roku 1943 ukryli marxistov - ateistov, v rokoch 1944 a 1945 sme skrývali vašich Židov a po vojne v rokoch 1946 a 1947 sme tu ukrývali fašistov.“

„A z tejto ťažko vykottanej vety staručkej predstavenej, rehoľnice, som sa ja, Lapide, naučil o kresťanstve viac než zo zbraných spisov učenca Karola Rahnera, hoci si tohto pána veľmi vážim. Ale toto, čo ukázali rehoľné sestry, to bolo žité kresťanstvo.“

A tak pomôcť človeku v tiesni bez rozdielu jeho presvedčenia, nie je to pravá zbožnosť svätého Jakuba? Alebo nie je to tá hlavná kresťanská povinnosť? Amen.

6. 7. 2024 - Víťazské pútníctvo na Hore v Levoči; snímka: M. Magda

7. 7. 2024 - Ovčianskí pútníci z Levoče; snímka: M. Magda

7. 7. 2024 - Víťazskí pútníci z Levoče; snímka: M. Magda

KATECHÉZA

Homília na 23. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Kto nedokáže počúvať, nebude ani správne hovoriť“

Milí veriaci,
na jednej hodine náboženstva preberal kňaz s deťmi zázraky Pána Ježiša na chorých. Všetkým deťom bolo jasné, že slepý je samozrejme ten, kto nevidí, chromý je zasa človek, ktorý nemôže chodiť. Pri hluchonemých si však deti nevedeli dať rady. Väčšinou si mysleli, že takéhoto človeka postihli dve poruchy naraz, takže nemôže ani počuť, ani hovoriť. Kňaz im musel vysvetliť, že tomu celkom tak nie je. Hluchonemý človek len nepočuje, schopnosť rozprávať má. Nie je však rozvinutá, pretože nepočujúci nemá vôbec pojem o zvuku, takže ľudia, ktorí sa narodili ako hluchí, zostávajú spravidla taktiež navždy nemými.

Aj v duchovnom živote človeka platí zásada: „Kto nedokáže počúvať, nebude ani správne hovoriť.“ Jedno porekadlo hovorí, že človek má dve uši a len jedny ústa, akoby mu príroda sama chcela prikázať, aby dvakrát toľko počúval ako hovoril. Táto múdra rada platí aj vo vzťahu k Bohu a k blížnemu.

Aj v našej modlitbe by malo byť najmenej dvakrát toľko počúvania než vlastného hovorenia. Ak sa budeš rozprávať, teda viesť s niekým dialóg, kto ťa svojou múdrosťou prevyšuje, nebudeš mu hlúpo skákať do reči, skôr budeš dychtivo po-

čúvať jeho slová. Sám prehovoríš možno až vtedy, keď zacítiš, že ťa k tomu oprávňuje vnútorná, autentická a úprimná potreba duše.

Koľko modlitieb zostáva „nemých“ a teda Božiemu sluchu nedostupných len preto, že zostávajú monológom, v ktorom sa modliaci podobá človeku, ktorý vytáča svoje vlastné telefónne číslo. Nedovolá sa, jeho volanie sa nedostane z vlastného bludného kruhu. Koľko blízkých sa nemôže dohovoriť, pretože nie sú schopní vypočuť sa natoľko pozorne, aby sa navzájom pochopili. Kňaz, ktorý chce desať minút opravdivo a živo hovoriť - kázať ku svojim veriacim, musí snáď aj niekoľko hodín či dní počúvať, načúvať, čo mu Pán Boh našepká svojím Slovom.

Otec alebo matka, ktorí chcú s úžitkom osloviť svoje dospievajúce dieťa v jeho krízových problémoch, nesmú hovoriť „skratovo“, pod tlakom rozčúlenia, sklamania či vlastnej emotívnej nekázne. Musia najprv zodpovedne a chápujú vypočuť všetky dôvody a námietky svojho dieťaťa a potom v rozvahe a pokoji zvážiť svoje slová odpovede alebo rady.

Vidíme, ako Pán Ježiš pristupuje k hluchonemému a najprv vkladá prsty do jeho uší. Vie najlepšie, že práve tam, v sluchu, je prvotná príčina choroby. A až potom sa dotýka jeho jazyka.

A hneď ďalšia veta z Markovho evanjelia potvrdzuje toto poradie hodnôt: „I otvoril sa mu sluch, rozviazal sa mu jazyk a začal správne hovoriť.“

Čím hlučnejší svet vytvára človek okolo seba, tým naliehavejšie potrebuje ticho k počúvaniu. Mnohokrát pred tichom človek uteká, neznáša ho, pretože sa bojí zostať v tichu sám so sebou. A čo viac, obáva sa vedome či podvedome, že práve v tichu by sa ho mohol dotknúť tichý Boží hlas, vysielajúci často na tých najjemnejších vlnových dĺžkach. Vo svete je veľa hrmotu. Pribúda decibelov, rastie „inflácia slov“, ale priamo úmerne sa znižuje miera ľudského pochopenia, vzájomného zdôverenia sa, schopnosť počúvať jeden druhého, rozumieť si, milovať sa. Preto je taká potreba tých, ktorí denne v tichu načúvajú Božiemu slovu, aby sa správne naučili hovoriť s Bohom. Je potrebné tých, ktorí načúvajú blížnym sluchom aj srdcom, aby im boli schopní povedať v pravú chvíľu pravé slovo povzbudenia a pochopenia.

Pozri na nás, Pane Ježišu, tak ako tu sme, ako sme s dobrou vôľou prišli dnes pred Tvoju Tvár. Ty sám najlepšie vieš, koľko ľudí, toľko chorých. Ty najlepšie poznáš chyby nášho počutia aj chyby v našej reči.. Prosíme Ťa, príd a uzdrav nás. Amen.

7. 7. 2024 - Levočský odpusť Panny Márie 2024; snímky: M. Magda

KATECHÉZA**Homília na 25. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****Venujme deťom svoj drahocenný čas a svoju námahu**

Milí veriaci, mesiac september bol niekedy najmä pre rodičov radostným mesiacom. Škola im odobrala starosť o deti. Odpočinuli si od detí, ktoré mali cez prázdniny stále pod dozorom.

Dnes sa veriaci tak netešia, že už prišla škola, pretože prežívajú obavy a starosti o náboženskú výchovu detí. Veru, často si vzdychnú: „Čo bude z tých našich detí?“ Ba niektorí rodičia si už zažíva dávať postaviť na cintorínoch náhrobky. Čítame tam ich meno, dátum narodenia, odpočinutie večné, len dátum smrti chýba. Hovoria: „Z našich detí už budú ateisti, ktorí by nám už kríž na hrob nepostavili.“

A do takéhoto horekovania deťmi dnes vstupuje Pán Ježiš a hovorí nám nádherné slovo dnešného evanjelia: „Kto prijme jedno z týchto detí v mojom mene, ten mňa prijme a kto mňa prijíma, nie mňa prijíma, ale toho, ktorého mňa poslal.“ Pán Ježiš povedal tieto slová apoštolom, ktorí sa pred chvíľou tak po ľudsky rozprávali o tom, že kto je spomedzi nich väčší. Pán im dáva poučenie, ako sa môže človek stať väčším. Hovorí im, že kto chce byť veľký, musí sa snažiť slúžiť ostatným ľuďom. Veď aj on sám splnil svoje poslanie na zemi tak, že slúžil iným. Pán Ježiš hovoril o svojej budúcej smrti aj o víťazstve a oni sa medzi sebou dohadovali, kto z nich je schopnejší, aby získal moc. Nie je to aj naša tragédia, že v kosto-

le počúvame Božie slovo a v myšlienkach sme pri práci, rekreácii, na ihrisku či pri nejakej zábave? Výslovne o sebe povedal: „Neprišiel som, aby sa mi slúžilo, ale aby som ja slúžil iným.“

A svoju službu ostatným ľuďom preukázal tým, že v záujme všetkých ľudí obetoval svoj život na kríži. Má teda právo povzbudzovať aj svojich apoštolov k službe. Konkrétne im stavia pred oči jeden typ služby, ktorá je Bohu mimoriadne milá. Berie do náručia dieťa z ulice. Neupravené, neučesané, neumyté, nevyobliekané ako voľakedy chodili deti po ulici. Také dieťa vtedy patrilo v ľudskej spoločnosti medzi posledných, spolu s otrokmi. Možno aj preto aramejská reč, ktorou rozprával Pán Ježiš, označovala spoločným menom dieťa aj otroka. A Pán Ježiš toto dieťa objíma a hovorí: „Kto prijme jedno z týchto detí v mojom mene, prijme nebeského Otca.“

Táto Ježišova výzva ukazuje veriacim východisko zo septembrovej problematiky. Nebolo by správne, keby dospelí veriaci iba nariekali nad tým, že ich deti nemajú náboženstvo v škole ako niekedy. Ježišovo slovo vyzýva k činnosti, ktorou sa má nahradiť nedostatok náboženskej výchovy v škole. Dospelí, najmä rodičia, príbuzní a priatelia majú dnes prijať každé dieťa v Ježišovom mene, ktorému sa nedostáva náboženskej výchovy v škole. V Ježišovom mene prijať dieťa znamená prijať ho ako Ježišom vykúpené, Ježišom milova-

né, Ježišovi patriace, čiže vovádzať dieťa do Ježišovej viery.

Ale vy na to poviete: "Nemáme pre dieťa čas." A, žiaľ, máte pravdu. Lenže dieťa potrebuje váš čas a vašu námahu. Dieťa má dokonca právo na váš čas a vašu námahu. Čo z toho vyplýva? Že si čas pre dieťa musíte nájsť!

Jedna skutočná matka nás o tom poučuje. Jej poučenie uverejnila svetová tlač u nás v jednom časopise. Táto matka mala dcéru Lindu. Keď bola dcéra maličká, nevedela ublížiť ani zvieratku, vyhýbala sa stúpiť na mravca. Matke bránila zabiť muchu, radšej otvorila okno, aby mucha vyletela von. Linda bola dobrá na začiatku. Potom sa však matka dopustila veľkej chyby. Sama o tom hovorí takto: „Ako všetky deti, aj odo mňa Linda žiadala, aby som jej niečo vysvetlila, poradila, pomohla, urobila. Ale ja som pre ňu nemala čas. Viete, mala som iné rozličné starosti, ktoré som pokladala za dôležitejšie...“

Linda si užialená pomyslela: Všetci si len nájdem na svete niekoho, kto má pre mňa čas. A našla si. Boli to chlapci, ktorí mali za vodcu istého Mansona a volali sa Hippies. Omamovali sa drogami a mali heslo: „Preč so školou, preč s kostolom, preč s prikázania- mi, nám je všetko dovolené.“ Tí pre ňu čas mali a ona odišla s nimi. Matke sa odcudzila. Len na Vianoce po matke zatúžila. Na Štedrý večer sa zatúlala až k rodičovskému domu a zvonku sa pozera-

28. 7. 2024 - Vítavská sv. romša při sv. Anny, snímek: M. Magda

28. 7. 2024 - Odpušková slavnost sv. Joachima a Anny, snímek: M. Magda

la cez okno na vrcholec ožiareného stromčeka. Chcela vojsť dnu, ale neodvážila sa, lebo dnu boli ľudia, ktorí nemali pre ňu čas. Plakala vonku. V tej istej chvíli plakala za dcérou aj matka vo vnútri pod stromčekom. Boli blízko seba a predsa boli od seba tak ďaleko. Linda sa vrátila ku svojim chlapcom. S nimi sa zúčastnila na vražde filmovej herečky Sharon Tateovej.

Herečka bola v požehnanom stave a keď ju prepadli, prosila: „Zľutujte sa nad dieťaťom, ktoré nosím pod srdcom“, ale Linda, ktorá kedysi nevedela zašliapnúť mravca a zabiť muchu, odpovedala: „My nepoznáme žiadne zľutovanie.“ A vrazila nôž do života mladej ženy celkom bez príčiny, iba z rozmaru, iba na znamenie, že: „Nám je všetko dovolené!“ Matka uväznenej Lindy, zlomená bolesťou nad hrozným zločinom svojej dcéry, zvolala ku všetkým otcom a matkám na svete: „Majte čas pre svoje deti!“ Lebo ináč sa vám to strašne vypomstí. Chcete vychovať dobrých ľudí, dobrých občanov, ale v náboženskej výchove je zahrnuté všetko, aj pre tento svet, aj pre budúci, večný svet.

Dnes tento hlas dolieha až sem k nám. Lenže vy môžete povedať: „Čas si teda nájdeme, ale či budeme vedieť viesť dieťa do Ježišovej viery, keď sme sa neučili pedagogiku náboženskej výchovy?“ Spisovateľ a kňaz Peter Klemens Tilmann chváli múdru mamičku, ktorá sa takto modlí s dieťaťom: „Erika, pozeráme sa na toto jabĺčko, aké je krásne. O chvíľu ochutnáme, aké je sladké. To náš nebeský Otec nás má tak rád, že chcel, aby sa takéto jabĺčka urodili pre jeho deti. A ešte viac nás má rád, keď nám poslal na zem svojho Syna, Pána Ježiša. Poďakujeme sa za to nebeskému Otcovi: Otče náš, ďakujeme Ti za jabĺčka. Ďakujeme Ti za Pána Ježiša. Ďakujeme Ti, že nás miluješ. My obidve milujeme Teba a tvojho Syna Ježiša Krista. A teraz už zjeme jabĺčko a presvedčíme sa, aký si k nám dobrý, Otče náš nebeský.“

Takéto vedenie dieťaťa je pred Bohom záslužné. A dnes je už nevyhnutné, aby ste vy, dospelí veriaci, prevzali do rúk náboženskú výchovu detí, ako to niekedy robili prví kresťania.

A tak, bratia a sestry, prosme Pána Ježiša, priateľa detí, ktorý bral deti do náručia, objímal ich a požehnával ich, aby sme si aj my viacej vzali deti k srdcu. Venujme deťom svoj drahocenný čas a svoju námahu a poslužíme im, aby z nich neboli ateisti, ale milovaní synovia a dcéry nebeského Otca. Amen.

28. 7. 2024 - Odpustová slávnosť sv. Joachima a Anny; snímky: M. Magda

KATECHÉZA**Homília na 26. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****„Kto nie je proti nám, je s nami“**

Milí veriaci, iste mi dáte za pravdu, že my ľudia nebojujeme len proti zlu, ale, žiaľ, aj proti dobru. Nie je zriedkavosťou, že sme proti niečomu dobrému len preto, lebo to nerobíme my, ale iní. Nechceme im dopriať ocenenie, úspech. Vo všetkom by sme chceli byť prví my, ja.

Ani apoštoli sa nevyhli tejto chybe. Ján hovorí Pánovi Ježišovi: „Učiteľ, videli sme kohosi vyháňať zlých duchov v tvojom mene. Bránili sme mu v tom, lebo nechodievala s nami“ (Mt 9, 38). V týchto slovách sa zračí jedna zo siedmych hlavných chýb, ktorá sa nazýva závišť. Je to zármutok nad tým, že niekomu inému sa viac darí, viac ako nám, či už v hmotnej alebo duchovnej oblasti.

Jednotlivé hlavné hriechy veľmi úzko súvisia jedna s druhou. Aj závišť má veľa spoločného najmä s pýchou a lakomstvom. Z apoštola Jána hovorí závišť podporovaná pýchou. Akoby len on a ostatní apoštoli mali monopol na vyhánanie diabolstiev. Jediným dôvodom, prečo zazlievajú, že niekto vyháňa diabla je to, že nechodí s nimi. Je to sprievodný znak závišti spojenej s pýchou. Len aby som ja bol najlepší, aby sa mi nikto nevyrovnal, aby iný neprežíval dobro a radosť, ktoré prežívam ja. Som z toho smutný, že inému vychádza viac ako mne, že iný má väčšie schopnosti ako ja. Tento zármutok sa nezastaví ani nad tým, aby prekazil konanie dobra.

Keď uvažujeme nezaujato, zdra-

vý rozum nám hovorí, že Ján namiesto toho, aby uvažoval ako prekaziť konanie dobra, mal sa tešiť, že sa dobro koná - vyhánanie diabla. Je jedno, kto to robí a k akej skupine patrí. Ten, kto koná dobro, je určitým spôsobom viac-menej spojený s Bohom, pôvodcom každého dobra. Preto Pán Ježiš Jána brzdí v nesprávnej aktivite: „Nebráňte mu! Nik, kto koná divy v mojom mene, nebude tak ľahko hovoriť o mne zle“ (Mk 9, 39).

Závišť, ako aj každá iná chyba je vyvíjanie námahy nesprávnym smerom. Koľko zbytočného úsilia. A to len preto, aby som škodil. A našim poslaním má byť šírenie dobra, nech sa to deje pod hlavičkou kohokoľvek. Jeden svätec hovorí: „Aj s diablom by som sa spojil, keby som mohol urobiť viac dobra.“

Aké rozličné prejavy má závišť? Jedným z nich je žiarlivosť. Koľko zla narobí napríklad medzi manželmi. Kontroluje každý pohľad, každé slovo a keby mohla, tak aj každú myšlienku partnera. Spútava jeho osobnosť krutým diktátom. A existuje množstvo iných foriem závišti v našom osobnom živote, že niekto má krajšiu tvár, mužnejšiu postavu, bystrý rozum, lepšie platené miesto, či popularitu. Nech má! Ak získal svoje postavenie čestným spôsobom, nasledujme ho. Ale ak ho získal nečestným spôsobom, dlho sa z toho tešiť nebude a ani na ňom nespočinie Božie požehnanie. Ak svoje prednosti používa na oslavu Boha a dob-

ro iných, je to dôvod na radosť. Ak ich používa len na osobný prospech alebo dokonca na zlo, niet mu čo závidieť, lebo sa to vždy obráti proti nemu. Namiesto osohu bude mať z toho škodu. Koľkým dievčatám sa telesná krása stala osudnou a pokazili si celý život, lebo s ňou nevedeli správne nakladať. Alebo rozumové schopnosti boli dôvodom pre zaostávanie nadpriemerného chlapca, lebo si myslel, že sa stačí spoliehať len na talent bez námahy.

Nezabúdajme ani na to, že závidieť blížnemu Božiu milosť patrí medzi šesť hlavných hriechov proti Duchu Svätému, ktoré sa podľa Pána Ježiša neodpustia ani v tomto ani v budúcom živote (Mk 3, 29). Hlavné prikázanie lásky k Bohu a k blížnemu nás vedie k opaku závišti - k žičlivosti. Tešme sa z každého dobra, či ho prežívame my alebo niekto iný. Ďakujeme zaň Pánu Bohu. Doprajme ho nielen sebe, ale aj iným.

Návod nachádzame v živote svätého Františka z Assisi. Keď sa raz vracal z lesa z modlitby, chcel brat Maseo vyskúšať Františkove čnosti a s predstieranou závišťou mu hovorí: „Prečo všetci idú len za tebou? Každý človek akoby si žiadal vidieť, počuť a poslúchať len teba. Ty nie si ani krásny človek podľa tela, nemáš veľké vedomosti. Čím to teda je, že všetci ľudia idú iba za tebou?“ Keď to František počul, rozveselený na duši pozdvihol tvár k nebu a odpovedal Maseovi: „Chceš vedieť, pre-

čo práve za mnou? To mám od očí najvyššieho Boha. Pretože tieto najsvätejšie oči nevideli medzi hriešnikmi nikoho biednejšieho, ani nedostatočnejšieho, ani hriešnejšieho odo mňa. A pretože na to podivné dielo, ktoré zamýšľa vykonať, nenašiel úbohejšie stvorenie na zemi, vyvolil si mňa, aby zahanbil vznešenosť a veľkosť, krásu a statočnosť aj svetskú múdrosť, aby sa poznalo, že všetko dobré je od neho a nie od stvorenia a aby sa žiadny človek nemohol honosiť, chváliť pred jeho tvárou. Ale kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi.“

Nezávidíme nikomu. Nepripodobňujeme sa robotníkom vo vinici, ktorí závideli tým, čo prišli pracovať o piatej hodine, že dostali rovnakú mzdu ako oni, ktorí pracovali od rána. My nepoznáme Božie úmysly. On vie, prečo dal niekomu toľko, koľko mu dal. Uskutočňujeme vo svojom živote láskavosť, ktorú Pán Ježiš celý svoj pozemský život každému štedro rozdával. Jeho cieľom je dobro všetkých ľudí bez výnimky. Jeho odmena za našu dôveru v Pána Boha bude v nebi nekonečná.

Nové myšlienky priniesol II. vatikánsky koncil, napríklad ekumenizmus. Už netvrdíme, že mimo katolíckej cirkvi nie je spása, skôr zdôrazňujeme slová Pána Ježiša: „Kto nie je proti nám, je s nami.“ Amen.

© 2024, publikácia je o. Sr. Zdenku Schelingovú; snímka: M. Mačuga

Rozhovor

Páter Jozef Noga, CM, vincentín, lazarista

Rozhovor vznikol pri príležitosti požehnanja kaplniek Panny Márie Zázračnej medaily a ich odovzdania do spoločenstva rodín.

Sedíme na fare s duch. otcom, pátrom Jozefom Nogom, ktorý nám dnes požehnal kaplnky Zázračnej medaily Panny Márie. Pri tejto príležitosti by som Vás chcel poprosiť, aby sa ste sa nám predstavili. Odkiaľ pochádzate?

Som rodákom z Tepličky nad Váhom, je to pri Žiline. Teraz pôsobím v Bratislave, kde máme komunitu a zároveň aj farnosť v Ružinove. Aktuálne sa pripravujeme na blahorečenie Janka Havlíka, ktoré, ak Pán Boh dá, bude 31. augusta v Šaštíne. Som členom Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul. Nejaký čas som bol v Hondurase, nejaký čas v našom slovenskom misijnom tíme, vo farnostiach v Šaci pri Košiciach, v Bijačovciach. Teraz som v Bratislave. Pomáham, čo je potrebné a zároveň mám na starosti Združenie zázračnej medaily v rámci Slovenska.

Lazaristi či vincentíni?

Oficiálny názov je Congregatio Missionis, čiže Misijná spoločnosť.

snímka: M. Magda

Na Slovensku nás častokrát volali lazaristi podľa domu sv. Lazára, ktorý bol v Paríži. Po revolúcii sa oživil rád sv. Lazára, takže z toho dôvodu sme použili nový výraz vincentíni. Vo svete sú niekde lazaristi, niekde vincentíni, ľudový názov je rôzny. Platí jedno aj druhé. Oficiálne sme vincentíni kvôli tomu, aby sa nemiešalo s rádom sv. Lazara. Môže nás osloviť kto ako chce. Oficiálne používame názov vincentíni.

Opýtam sa osobnejšie: máte súrodencov?

Mám dvoch súrodencov. Brat je starší o dva roky, má svoju rodinu, má štyroch chlapcov. Sestra je mladšia, má dvoch chlapcov. Máme to rozvité po tej mužskej línii.

Odkiaľ pochádzajú Vaši rodičia?

Otec pochádza z Varína, starí rodičia boli z Terchovej. Mama pochádza z Tepličky, otec sa tam priženil. Je z dvanástich detí tretí najstarší. Jeden z bratov je kňaz Anton Noga v Žiline, je už na dôchodku. Sme dvaja kňazi, bratrančí – Palko Noga v Banskej Bystrici, jeho setra je vincentka, potom som ja a máme ešte jednu sesternicu u Anglických panien.

Máte niečo spoločné s Mirom Nogom?

Nie.

Čo vás priviedlo k tejto reholnej spoločnosti?

Začínal som v diecéznom seminári v septembri 1989, prijali

21. 7. 2024. Błogosławienie kapłanek Panny Marii Zázračnej medaili; snímky: M. Magda

ma za nitriansku diecézu. Po revolúcii sa začali objavovať rehoľné spoločnosti. Zvažoval som, modlil som sa. Cítil som, že ma Pán Boh volá do tohto spoločenstva lazaristov.

Bolo u Vás povolanie v mladosti?

Povolanie sa vyvíjalo prirodzene. Rodičia boli zbožní, prostredie bolo veľmi dobré, rodinné. Rodičia chodili pravidelne na sv. omšu, privádzali nás k Pánu Bohu, chodili sme spolu na prvé piatky.

Svetsky poviem, že podmienky boli dobré...

Vynikajúce. Tá myšlienka na povolanie prišla akoby sama.

Vítaz je s Vašou rehoľou prepojený, lebo sme mali u Vás nášho brata Vlada. Aj s Bijacovcami sme prepojení, Vlado tam robil tábory. Spomínate si. Ako ste sa u nás cítili?

Veľmi dobre. Ľudia sú tu zlatí. Je dobré, že ľudia chodia na sv. omšu. Majú túžbu po duchovnom živote, ísť pomaličky ďalej, napredovať. Starostí je veľa, aj lákadiel a všetkých možných aktivít je veľa, napr. televízia, aby človeka odradili od Pána Boha. Dôležité je, aby sme žili svoju vieru, zachovali si ju, odovzdali ju deťom. Nech si každý v živote robí, čo chce. My máme náš cieľ a ideme za ním. Bojujeme, veď bez boja niet víťazstiev. Každá rodina má svoj kríž, ale každú rodinu povolal, aby žila v radosť. **„Net domika bez krížika...“**

Áno, ale netreba ho postaviť ako najväčší. Najväčší kríž mal Pán Ježiš, tie naše sú menšie. Nestavať kríž ako neprekonateľnú vec. Každá skúška má svoj začiatok a má svoj koniec. Pán Boh nás pozýva k radosť. Aj cez tie starosti.

Vedeli by ste na záver povzbudiť, resp. dať odkaz pre našich veriacich v tom dnešnom boji?

cich v tom dnešnom boji?

Myslím si, že najdôležitejšie, aby sme sa mali navzájom radi, aby sme budovali rodinné vzťahy. Keď sa buduje rodinný vzťah, buduje sa aj spoločenstvo. Kde sa buduje prirodzené spoločenstvo, buduje sa aj spoločenstvo duchovné. Spolu sa modliť a žiť v rodinách naozaj v láske. Pamätať na jedno - najdôležitejšie sú vzťahy. Ostatné veci sú dobré. Keď niet pokoja v rodine, keď niet jednoty, sú aj starosti, deti pobejú kade-tade, povystrajajú, to všetko patrí k životu. Ísť životom jednoty, modliť sa za dar jednoty. Modliť sa za pokoj, za milosť, za všetko, aby sme to dokázali „preskákať“. Pamätám si moju babku, ako hovorila: „Ja Pána Boha vždy prosím: Pane Bože, daj

mi sily, aby som do zajtra dožila. A na druhý deň zase do zajtra. A zase do zajtra.“ Takto išla pomaličky. Tak to je aj v našom duchovnom živote. Keď nevládzeme, keď padáme: "Pane Bože, daj mi sily. Aj za deti, aby som sa dokázala modliť a prijať, ako to je." Jednoducho prijať život, taký, aký je – aj s radosťami, aj so starosťami. Starosti neklásť na ten najvyšší piedestál, lebo sme naozaj povolaní k radosť. Aj cez tie starosti, ktoré sú súčasťou života. Aby sme sa neuzavreli a neutrúpili sa, že máme najväčšie problémy sveta. Máme, ale nad všetkým je vždy Pán Boh. Odovzdáme naše starosti Pánu Bohu a ideme ďalej.

Ďakujem veľmi pekne.

pripravili: A. Blizmanová a M. Magda

21. 7. 2024 - požehnanie kaplniek Panny Márie Zázračnej medaily; snímky: M. Magda.

Letný tábor 2024

Drahí bratia a sestry,

ani nevieme ako a leto sa nám pomaly končí. Všetci sme určite prežili mnoho krásnych chvíľ a neopakovateľných zážitkov. Pre nás bol jedným zo zdrojov úžasných zážitkov aj v tomto roku Detský letný tábor.

Práca s deťmi je náročná, vyčerpávajúca a vyžaduje si nielen množstvo fyzického či psychického úsilia, ale aj množstvo obety od nás, dobrovoľných animátorov. Či už je to pri samotnom tábore alebo pri náročnej, niekoľkomesačnej príprave pred táborom. Preto sa chceme poďakovať Vám, milí rodičia, že ste sa aj v tomto roku rozhodli zveriť nám Vaše deti. Pretože radosť v ich očiach, čistota a úprimnosť ich detského srdiečka je to najviac, čo môžeme dostať za našu prácu. Práve tieto Vaše a naše detúrence nám dávajú energiu a motiváciu, z ktorých čerpáme ešte niekoľko mesiacov po skončení tábora.

Chceli by sme sa poďakovať všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli. Ďakujeme rodine p. Pavla Biroša, rodine Bednárovej, Ružencovému bratstvu, p. Majerníkovej, p. Stahovcovej a p. Krokusovej, p. Jozefovi Gregovi, p. Jozefovi Ondriovi s kolektívom reštaurácie, p. Antonovi Čechovi, manželom Kicovcom, Obecnému úradu vo Vítaze a v Ovčí a ostatným Bohuznámyim osobám.

Ďakujeme aj nášmu pánovi farárovi Marekovi.

A hlavne ďakujeme našim deťom, s ktorými sme prežili krásne dni, počas ktorých sme "spoznávali Boha cez prírodu", a to prostredníctvom rôznych hier, súťaží, workshopov, katechéz, prechádzok v prírode a množstva ďalších aktivít. Veľmi nás teší, že sa nám rok čo rok darí vytvárať veľkú táborovú a najmä Božiu rodinu.

Preto najväčšia vďaka patrí Bohu. Za to, že nám aj v tomto roku umožnil tábor urobiť a v zdraví ho prežiť. Ďakujeme Vám všetkým za Vašu podporu a modlitby. Nech je toto naše úsilie na Božiu slávu!

Vaši animátori

snímky: autor článku

PRED NÁROČNÝMI DŇAMI

Nebeský Otče,
v Tvojich rukách sú
naše dni aj roky.
V Tvojich rukách
je celý veľký svet
i náš malý život.
Nesmiernemu vesmíru
si dal poriadok
a hviezdám beh,
a predsa aj nás máš
v svojej opatere.

Nejdeme do neznámej
budúcnosti.

Pred nami si Ty
a Tvoje milosrdenstvo.
Ak nám chystáš dobré dni,
daj, aby sme ich prijímali
vďačne.

Ak sú pre nás pripravené
ťažké dni, posilni nás,
aby sme ich prijali trpezlivo.
Keď si nebudeme vedieť rady,
stoj pri nás,
aby sme aspoň na krok
dovideli dopredu.

Pomôž nám, aby sme
neklesali na myslí,
ale aby sme boli ľuďmi nádeje.
Zjavil si nám v Ježišovi
dokonalú lásku,
naplň ňou naše srdcia a životy,
aby v nás každý deň víťazila
nad zlými náklonnosťami
našej mysle a povahy.

Pred tebou sme bez okrasy.
Zmiluj sa, Pane, nad nami.
Veríme, že nás neopustíš
a že budeme skrytí v Tvojej
láske
v čase i vo večnosti.

Slnka je dosť i poľa,
len keby sme mali dosť lásky!

B. Björnson

Sedemradostná

Hmmm. Nie je to preklep? Zdá sa, akoby štyri klávesy na mojej klávesnici si niečo robili po svojom. Máme v ušiach ustálený výraz „Sedembolestná“. Sedem ako biblické číslo so symbolickým vyjadrením čohosi maximálneho. Byť plný bolesti znamená prežívať ju vo svojom srdci, v myslí, duši, ale nabráť aj odvahu ukázať ju navonok. Na svojej tvári. Podľa odborníkov sa ľudská tvár skladá asi zo 60 mimických svalov. Denne si ich precvičujeme pri vyjadrovaní svojich emócií. Žiadne slová, zvuky, len dovolené „grimasy“, ktoré nechcú nikomu ublížiť. Len povedať silný odkaz.

Sedem bolestí Panny Márie v biblickom pátraní nájdeme vždy, keď ide o Ježiša. Na začiatku sa nestal preklep. Naozaj je tam napísané: Sedemradostná. Že vraj ak chcem ukázať na svojej tvári úsmev, vtedy sa naše mimické svaly uvoľnia a my čítame s radosťou aj pokoj. Našiel som v jednom článku sedem radostí Panny Márie, ktoré zažívala s Ježišom:

1. Zvestovanie Panny Márie
2. Narodenie Ježiša
3. Kľaňanie sa troch kráľov
4. Nájdenie strateného 12-ročného Ježiša v chráme
5. Zmŕtvychvstanie Ježiša
6. Nanebovstúpenie
7. Nanebovzatie Panny Márie

V texte piesne jednej gospelovej skupiny pri vyjadrení bolesti si môžeme pohmkávať slová: „...z líc mojich drahých sú korytá riek. Na zmoknuté duše, Ty, vymysli liek...“ Tak ako k nášmu bytiu nevyhnutne patria aj skutočné „korytá“ slz bolesti, nech vieme aj objaviť a odvážne vykročiť na „lúku pestrosti lúčnych kvetov“, ktorých vôňa je predzvestou i začiatkom plnosti radosti. Nie vraj, ale naozaj. Budme jej objaviteľmi i nositeľmi. Sedembolestná, oroduj za nás a Sedemradostná, potešuj nás!

ilustračná snímka: Internet

Kecharitomene

22. Panna Mária nás učí zvelebovať Boha

Boh dopustí na človeka utrpenie len preto, lebo z neho môže získať úžasné dobro! Ako sa naučiť takú modlitbu? Vzorom takejto modlitby je Magnificat. Prečítajme si ho a kontemplujme z hľadiska toho, za čo Mária zveľbuje Boha a akým spôsobom. Tu môžeme povedať len toľko, že zveľbovanie Boha a vďakyvzdanie má byť také, ako by sme už dostali to, o čo prosíme. Svätý Pavol hovorí, aby sme predkladali Bohu modlitby so vzdávaním vďaky. Čiže prosíš a hneď ďakuješ – o niečo prosíš a potom celý čas ďakuješ a zveľbuješ.

Ako to vyzerá v praxi? Povedzme, že tvoj manžel pije. Vidíš, akú spúšťa spôsobuje tento zlovyk v ňom, v tebe, vo vašich deťoch a modlíš sa za jeho obrátenie a oslobodenie. Ak chceš priviesť Božiu prítomnosť do histórie hriechov tvojho manžela, do jeho života v neresti, tvojou úlohou je spolu s Máriou a v Márii zveľbovať Boha, hovoriac: „Otče, ďakujem Ti za to, čo sa deje, hoci tomu nerozumiem a veľmi ma to bolí! Ďakujem za svojho manžela. Ďakujem Ti za to, že ho tak mocne miluješ, ďakujem Ti, že si v ňom. Ďakujem Ti za to, že ho zachraňuješ, vyslobodzujúš a uzdravuješ. Ďakujem Ti, hoci je mi to ťažko vyjadriť, za všetky tie ťažké situácie, ktoré som s ním prežila. Ďakujem Ti a zveľbujem Tvoju prítomnosť, Tvoju moc, Tvoju nehu a Tvoje milosrdenstvo v mojom manželovi.“

Potom prechádzaš k druhému kroku, ktorým je ďakovanie Bohu a zveľbovanie ho za to, čo očakávaš od Boha, ale ešte to nevidíš. Hovoríš ďalej takto: „Otče, ďaku-

V Bazilike na Levočskej hore; ilustračná snímka: M. Magda

jem Ti a zveľbujem Ťa za to, že môj manžel prestal piť. Chvála Ti! Ďakujem Ti za to, že máme medzi sebou úžasnú harmóniu a pokoj. Zveľbujem Ťa, Otče, za to, že máme šťastnú rodinu, že v našom dome už nie je alkohol. Chvála Ti! Ďakujem Ti, že si ho vyslobodil. Chvála Ti, Otče, buď zveľbený! Ďakujem Ti.“

Čo nám dá takéto ďakovanie? Veľmi veľa, lebo nás vyslobodzujú, aby sme mali pravú vieru. Ak stále len prosíš a prosíš, tým ukazuješ, že v podstate ani neveríš, že nás Boh počuje a chce nám dať to, o čo prosíme. Neustálym prosením a zarmucovaním sa a plačom v podstate posilňujeme svoju nevieru.

Do takejto modlitby sa treba nútiť so zaťatými zubami a slzami v očiach. Vo vnútri sú negatívne pocity a srdce plné pochybnosti a neviery v to, že sa dá čokoľvek zmeniť. Je potrebné postaviť sa pred Boha a začať ho zveľbovať za to, čím prechádzame a prehlasovať Jeho víťazstvo v našej situácii alebo v situácii osôb, za ktorých sa modlíme. Človek pocíti, že je to aj Božia vôľa, že On to tiež chce. Týmto spôsobom sa o pár minút dokáže zmeniť atmosféra aj nášho srdca. Zrazu všetko začalo byť plné pokoja a vnútornej nebeskej radosti. Neurčujeme Bohu, kedy sa má stať to, o čo sa modlíme. Boh pozná miesto a čas zoslania tejto milosti na zem, ale vieme, že milosť prišla z neba na zem vďaka zveľbovaniu Boha tak, ako keby som už dostal to, o čo som prosil.

Majsterkou takejto modlitby je Panna Mária. Dôverujme jej a Ona nás naučí modliť sa týmto spôsobom.

prpravil: MUDr. Blažej Vaščák

Ahoj, deti!

Začiatok septembra je spätý so začiatkom nového školského roka. Verím, že ste si za uplynulé dva mesiace oddýchni a ste pripravení opäť zasadiť do školských lavíc. Možno sa trochu obávate návratu do školy, ale aj nový školský rok prináša veľa príležitostí na učenie, zábavu a rozvíjanie vašich schopností. O pomoc pri štúdiu môžete poprosiť patrónov študentov, napr. sv. Jozefa Kupertínskeho.

Svätec mesiaca – sv. Jozef Kupertínsky (18. 9.)

Narodil sa v roku 1603 v Taliansku. Jeho rodičia boli chudobní, otec sa živil stolárstvom. Jozef sa narodil v maštali, preto mu dali meno Jozef Mária. Ako dieťa veľa trpel. Mal stále trochu pootvorené ústa, ostatné deti sa mu preto posmievali. Na kolene sa mu tvoril hnisajúci vred, na hlave vyrážka. Ani jedno dieťa sa s ním nechcelo hrať. Do školy chodiť nemohol. Zázračne sa uzdravil v sakristii kostola Notre Dame v Galatove.

Odvtedy chcel patriť iba Bohu. Sám sa rád modlieval a postil. Keď mal sedemnásť, požiadala o vstup k františkánom. Neprijali ho, lebo nevedel písať ani čítať. V roku 1620 ho prijali za brata ku kapucínom, kde dostal meno Štefan. No bol taký ťarbavý, že rozbil všetko, čoho sa v kuchyni dotkol a preto ho odtiaľ prepustili. Neskôr ho prijali do františkánskeho kláštora v Grottele. Predstavení si všimli jeho poslušnosť a poníženosť. Odporučili ho vysvätiť za kňaza. Stalo sa tak v roku 1628. Ako kňaz nekázal, nespovedal, vyhýbal sa svetu a všetkému, čo by mohlo na neho upozorniť. Mnohí za ním prichádzali, aby ho žiadali o radu a milosť. Trhali mu kúsky z oblečenia a ruženca, aby mali relikvie. On to ani nezbadal. Predstavení ho po čase posielali navštevovať rozličné kláštory. V každom z nich pobudol niekoľko dní. Staral sa o spásu ľudí, usiloval sa mieriť ich biedu a bolesti. Bol veľmi priateľský a láskavý.

V auguste roku 1663 dostal horúčku. Lekári robili všetko možné, aby zistili príčinu. Snažili sa ho liečiť, no nič nepomáhalo. Dňa 18. septembra 1663 prijal pomazanie chorých a poslednýkrát vydýchol. Na jeho hrobe sa stalo mnoho zázrakov.

September je mesiacom mimoriadne bohatým na veľké liturgické dátumy:

5. 9. – sviatok sv. Matky Terezy z Kalkaty. Celý jej život bol venovaný chudobným a chorým. Táto žena nám odovzdala krásne svedectvo, že dôležitá je láska a dôstojnosť každého človeka.

8. 9. – sviatok Narodenia Panny Márie

12. 9. – Meno Preblahoslavennej Panny Márie

14. 9. – sviatok Povýšenia Svätého kríža – rozjíname o utrpení Ježiša a jeho víťazstve na kríži. Panna Mária stála pod krížom svojho Syna a trpela spolu s ním.

15. 9. – celý september je zasvätený Sedembolestnej Panne Márii, ktorej slávnosť slávime 15. septembra.

21. 9. – pripomíname si sviatok apoštola Matúša. Často sa zabúda na jeho veľkolepý čin – tento apoštol zanechal všetko svoje bohatstvo a moc a rozhodol sa nasledovať Ježiša.

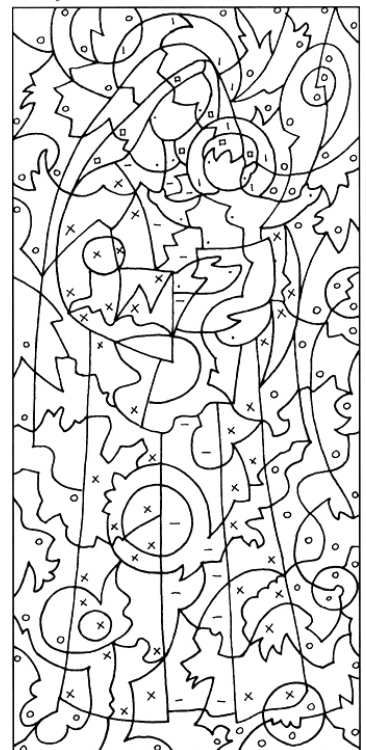
stránku pripravila: Viktória Uličná

23. 9. – sviatok sv. pátra Pia. Na jeho príhovor sa pripisuje množstvo zázrakov. Tento svätec videl od detstva Pannu Máriu. Všetky svoje utrpenia znášal s Najsvätejšou Bohorodičkou. Každodenne sa modlil niekoľko ružencov a považoval ich za nástroj otvorenia nebeskej brány.

29. 9. – sviatok sv. archanjelov Michaela, Rafaela a Gabriela. Títo traja archanjeli verne slúžia Bohu a pomáhajú ľuďom na zemi.

Úloha: Vyfarbi označené políčka podľa návodu.

- ! žltá
- oranžová
- svetlomodrá
- × tmavomodrá
- hnedá
- červená

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.
Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.
Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímú naše rady.
Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

126. Vieme ako zabojovať o čistotu?

Čistota je ľudský postoj, ktorý nie je pasívny, ale vyžaduje si činnosť. Ruky si neudržíme čisté tým, že si ich nezašpiníme. Ak si chceme udržať čisté ruky, musíme si ich občas umyť. Skôr či neskôr sa zašpinia. Podobne je aj s postojom čistoty – treba o ňu bojovať, pestovať ju, neustále ju rozvíjať a neustále sa k nej vracieť, očisťujúc sa. Platí tu zásada: najprv ju musíme chcieť, potom o ňu bojovať a neustále ju znova získavať.

Našťastie máme skvelý „čistiaci prostriedok“, ktorým je sviatosť zmierenia. Pre nikoho niet lepšia rada, ako ísť po každom hriechu na spoveď. Ten, kto si myslí, že nikdy nezakopne, je vo veľkom nebezpečenstve. Každý prehrá na nejakom poli sám so sebou, podľahne svojej satansky hriešnej prirodzenosti. Či už je to slabosť pre sladkosť, sledovanie futbalových zápasov, trávenie času na sociálnych sieťach, či sklony k lenivosti.

Čistota je postoj vyjadrený túžbou: chcem byť taký, aký objektívne som, akého má Boh stvoril – s normálnou ľudskou prirodzenosťou. Čistota vedome nespustí takú reakciu ako pri pohlavnom styku, s výnimkou jedného prípadu. Ide o vzťah manželský, ktorý má vyjadrovať lásku manželov pohlavným stykom.

Panenstvo je súbor fyzických vlastností, ktoré nenávratne strácame v dôsledku prvého pohlavného styku. U ženy je biologicky spojené s panenskou blanou, takže strata je viditeľná. Aj muž v istom zmysle stráca svoje panictvo, a to mimomanželským pohlavným stykom. Panenstvo nie je možné získať späť. Zatiaľ, čo k čistote je možné sa vrátiť a treba sa k nej vždy vracieť. Postoj k čistote je veľmi dôležitý, ako pre nás, tak pre ľudí, s ktorými sa stretneme. K postojom čistoty sa treba vracieť, a to aj vtedy, keď je tento postoj iba oslabený. Aj ten najhlbšie zranený človek sa môže vrátiť k plnej čistote, k svätosti. Pekným príkladom nám môže byť hriešnica Mária Magdaléna. Za to, čo robila, ju takmer ukameňovali a Pán Ježiš si vyvolil ju – hriešnicu - a ako prvej sa jej po svojom zmŕtvychvstaní zjavil. Nie milovanému učeníkovi Jánovi, nie Petrovi, ale jej, obrátenej hriešnici. To nám má ukázať, že neexistuje skalné dno, od ktorého by sa nedalo odraziť a potom vstať. Nakoniec sa Mária Magdaléna stala veľkou sväticou. Každá situácia v živote sa dá napraviť, ale najprv sa treba rozhodnúť vrátiť sa k čistote. To znamená žiť v súlade so svojou vlastnou prirodzenosťou, danou Stvoriteľom.

Musíme si pestovať osobnú

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

čistotu. Postoj čistoty sa formuje v dvoch rozmeroch. Prvým je individuálny rozmer. Ja sám musím byť čistý: moje myšlienky musia byť čisté, moja reč musí byť čistá, môj pohľad musí byť čistý a moje činy musia byť čisté. Predpokladám, že mám čisté túžby, tie vedome ovládané, aj tie, ktoré sa nachádzajú v podvedomí. Mať čisté túžby je náš najväčší problém, pretože svet (satan) nám hovorí, že promiskuita je úžasná a čistota je neatraktívna. Toto je náš základný duchovný boj, ktorý v nás prebieha. Cieľom je presvedčiť sa, že príťažlivá je čistota a nie striedanie partnerov, čo propaguje satansky skazený svet, v ktorom žijeme.

Čistota vedie k slobode a šťastiu a neresť skôr či neskôr vedie k záhube ľudí. Čistota autenticky vedie k šťastnému a radostnému životu v plnosti a potom bude všetko oveľa jednoduchšie. Me-

dzi myšlienkami, slovami a skutkami je silné prepojenie. Ak máme hriechne myšlienky, naše slová a naše činy budú tiež zlé. U každého sa dá nájsť niečo, na čom by mal celý život pracovať ak nie v jednej oblasti, tak v inej. Usporiadajme svoje konanie - radikálne, potom prispôbme svoje slová – radikálne, očistíme vedomé myšlienky – radikálne. Dostatočne dlho praktizované krásne skutky, vyslovované pekné slová a myšlienky sa prenesú do vnútra človeka, ktorý tak koná, hovorí a myslí – zvnútorňa sa a vstúpi do podvedomia. Toto je praktický spôsob, ako sa oslobodiť od zlých túžob, ktoré sa diabol všemožne snaží dostať do našich hláv, do nášho podvedomia. Je dobré zablokovať všetky pornografické webové stránky, aby sa nám neotvárali.

Keď sa vám objavia nežiaduce podnetné obrazy, musíte sa jednoducho naučiť uhnúť pohľadom alebo dokonca zavrieť oči. A keď vám prídu náhodou zlé myšlienky, je dobré svoje myšlienky presmerovať na svoju vášeň a záľubu. Tieto jednoduché tipy pomohli mnohým ľuďom v boji za čistotu.

Základnou oporou v boji za čistotu je modlitba, sviatosti a adorácia Najsvätejšej sviatosti. Je veľa zračných návratov k čistote, keď ľudské úsilie podporili tieto mimoriadne opatrenia. Druhým rozmerom postoja k čistote je čistota vo vzťahoch. Boj o čistý vzťah môže byť dôležitým prvkom rastu pre oboch mladých ľudí. Navyše zamilovaný chlapec alebo dievča má veľmi silnú motiváciu vynaložiť úsilie pre svojho milovaného. Preto je dôležité, aby mladí ľudia bojovali za čistotu ako pár a navzájom sa podporovali. Kvalita ich vzťahu závisí od čistoty ich oboch. Bez čistoty oboch ľudí nezažijú pravú, čistú a šťastie rozdávaciu lásku.

17. 8. 2024 - sv. omša na vrchu Slubica

Leviča 2024; ilustračná snímka: M. Magda

Trampoty v manželstve

pripravuje: MUDr. B. Vaščák

184. Hrozí pandémie pornografie?

Cez internet a smartfóny k pornografickým filmom môže mať prístup každý na svete, vrátane detí a mládeže. A to tento typ materiálov je rovnako nebezpečný ako tvrdé drogy. Výskum v Poľsku ukazuje, že priemerný vek, keď deti prvýkrát pozerajú pornografický materiál, je 11 rokov. Pre väčšinu týchto maloletých bol nástrojom na prezeranie takéhoto obsahu smartfón alebo mobilný telefón s prístupom na internet. Navyše viac ako polovica opýtaných tínedžerov priznala, že ich rodičia sa s nimi nikdy nerozprávali o pozeraní pornografie a možných dôsledkoch kontaktu s týmto typom materiálov. Navyše je stále rozšírený názor, že pornografia nie je škodlivá a že môže mať dokonca dobrý vplyv na sexualitu človeka.

Neuropsychologička Valerie Voon z Cambridgeskej univerzity realizovala výskum o účinkoch pornografie na ľudský mozog. Ukázalo sa, že medzi závislými od pornografie a drogovo závislými sú podobnosti. Pornografia pôsobí na mozog ako tvrdá droga. Pre telo je to taký silný stimul, že spôsobuje neprirodzene vysoké uvoľňovanie dopamínu (takzvaného hormónu šťastia) do mozgu. Trvalo vysoké hladiny dopamínu menia štruktúru mozgu, takže človek začína pociťovať nutkanie opakovať správanie, ktoré viedlo k takýmto hladinám hormónov potešenia. Aby sa mozog ochránil pred preťažením dopamínom, vypne niektoré zo svojich receptorov. Človek tak potrebuje na spustenie rovnakej reakcie stále silnejší stimul (viac a viac dopamínu). V prípade pornografie používateľ siaha po nej stále častejšie alebo po stále tvrdších druhoch pornografie. Takto funguje začarovaný kruh závislosti.

Normálne, každodenné radosti ako je rozhovor s blízkymi, chutné jedlo či prechádzka ho už neuspokojujú, pretože to nie sú také silné podnety. Navyše pri pokuse skončiť s pornografiou sa objavujú príznaky takzvaného abstinenčného syndrómu. Aké sú účinky závislosti od pornografie?

Závislosť od pornografie ničí človeka fyzicky, duševne a duchovne. Medzi následky tejto závislosti patria: sexuálne dysfunkcie, zmeny v prefrontálnych lalokoch mozgovej kôry (impulzívne správanie, zhoršená koncentrácia a pamäť, strata schopnosti predvídať nebezpečenstvá), zaobchádzanie s inými ľuďmi ako s objektmi, sebecké uspokojovanie vlastných potrieb, oddelenie sexu od vzťahov a zodpovednosti, strata slobodnej vôle, hlboká depresia a pohrdanie sebou, ničenie vzťahov s inými ľuďmi, ako aj zotročenie ťažkými hriechmi. Pornografia navyše uzatvára ľudí do fiktívneho sveta plného násillia, kde je ľuďom – najmä ženám – ubližované a zaobchádza sa s nimi ako s predmetmi. Príjemcom tohto typu materiálov je vtlačený falošný obraz sexuality: vzťahy, reakcie, správanie a ľudská fyziognómia, ktorá ovplyvňuje všetky sféry ich života.

Je tu násillie a ubližovanie. Pornografia poškodzuje nielen svojich príjemcov. Medzi ich obeť patria aj ľudia, ktorí sa podieľajú na tvorbe tohto typu materiálov. Pornografia poháňa obchodovanie s ľuďmi, nielen s dospelými, ale aj s deťmi. Najväčšia svetová pornografická webová stránka musela v r. 2020 odstrániť 9 z 10 miliónov videí, pretože obsahovali násillie alebo detskú pornografiu.

Pornoherci a herečky sú často zastrašovaní a nútení robiť veci, s ktorými nesúhlasia. Vrhajú sa na drogy, pretože sa nevedia vyrovnáť so spôsobom, akým sa s nimi zaobchádza. Mnohé bývalé pornohviezdy, ktorým sa podarilo ujsť z tohto odvetvia, sa snažia čo najviac ľudí upozorniť na to, čo je to peklo pornografie, ktorá škodí ako jej príjemcom, tak aj jej tvorcom.

Zbaviť sa závislosti od pornografie je veľmi ťažké, ale nie nemožné. Početné svedectva ukazujú, že sa to dá dosiahnuť vhodnou motiváciou, vytrvalosťou a dodržiavaním odporúčaní terapeutov. Závislý by sa mal o svojom otroctve porozprávať s niekým, komu dôveruje. Kto mu pomôže dostať sa z kolobehu klamstiev a izolácie, prekonať hanbu a strach z odhalenia tohto tajomstva. To robí život so závislosťou menej atraktívnym. Ďalším dôležitým krokom odborná terapia, najmä v prípade silnej závislosti. Podpora odborníkov a skupiny pomáha v boji so závislosťou, pri zachovaní vernosti disciplíny a prekonávaní rutiny terapie. Tretím mimoriadne dôležitým krokom je očistiť svoje prostredie od pornografie, čiže zbaviť sa všetkých pornografických materiálov a odstrihnúť sa od ich zdrojov. Je dôležitá stratégia okamžitého odvrátenia sa od tohto typu materiálu. Niemenej dôležitým krokom v terapii je starostlivosť o svoje duševné a fyzické zdravie. Poslednou, no rovnako dôležitou výzvou je začať proces liečenia svojej sexuality.

Používanie pornografie je ťažkým hriechom, ktorý zotročuje človeka a narúša jeho vzťah s Bohom. Boh zmi je zlo pornografie a uzdraví to, čo bolo v človeku zranené. Preto je veľmi dôležitá duchovná terapia, ktorú poskytuje Božia láska.

Levica 2024. Ilustrácia: snímka: M. Magda

Ohlášky

• **sobáš 7. septembra vo Vítaze o 14.00 - Kristián Škovran**, syn rodičov Pavla a Márie rod. Liptákovej, narodený v Prešove, bývajúcí v Šarišských Sokolovciach a **Alica Ondriová**, dcéra rodičov Jozefa a Marty rod. Blizmanovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

• **sobáš 14. septembra v Ovčí o 15.00 - Peter Čech**, syn rodičov Petra a Marcely rod. Stašíkovej, narodený v Prešove, bývajúcí vo Vítaze a **Sára Jenčová**, dcéra rodičov Mareka a Anny rod. Magdovej, narodená v Gelnici, bývajúca v Ovčí

• **sobáš 5. októbra vo Vítaze o 15.00 - Oliver Vertal**, syn rodičov Lubomíra a Márie rod. Mišekovej, narodený v Prešove, bývajúcí v Kračunovciach a **Ludmila Skolodová**, dcéra rodičov Pavla a Moniky rod. Fogarašovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

Stalo sa

• **7. 7. v nedeľu sa konala tradičná Levočská púť na Mariánskej hore pri príležitosti júlového sviatku Navštívenia Panny Márie; slávnostnú odpustovú sv. omšu v nedeľu celebraval J. E. Mons. František Trstenský, spišský diecézny biskup**

• 28. 7. v nedeľu vyvrcholila odpustová slávnosť pri sv. Anne; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebraval J. E. Mons. František Trstenský, spišský diecézny biskup

• **30. 7. v utorok sme si po sv. omši v Ovčí uctili relikviu bl. Zdenky Schelingovej, ktorú máme v kostole, za hojnej účasti veriacich; sv. omšu celebraval rodák Michal Jenča a kázal Jozef Palenčár, farár v Kluknave**

• 4. - 7. 8. sa uskutočnil letný tábor pre mladšie deti; prvé dni boli vo Vítaze s prespávaním v sále Obecného úradu, v stredu boli deti na výlete na Štrbskom Plese; celý tábor sa niesol s názvom „Príroda svedčí o Bohu“

• **8. - 11. 8. sa uskutočnil letný tábor pre staršie deti, ktorý sa konal v podtatranskej obci Štôla**

• 15. 8. vo štvrtok sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie so sv. omšou v Doline o 17.00 h, ktorú celebraval rodák Mikuláš Uličný, farár v Smečne

• **17. 8. v sobotu bola sv. omša na kopci Slubica o 11.00, po nej bolo agapé**

• 24. 8. v sobotu sa uskutočnilo stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia, zakončené adoráciou a Eucharistickým požehnaním po sv. omši

Stane sa

• **2. 9. v pondelok budeme pri sv. omšiach vzývať Ducha Svätého - Veni Sancte na začiatku nového školského roka 2024/2025 o 8.00 vo Vítaze a o 9.00 v Ovčí**

• 8. 9. v nedeľu bude o 10.30 v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline odpustová slávnosť; hlavným celebrantom a kazateľom bude Martin Miškuf, školský kaplán na Gymnázium sv. Moniky

• **15. 9. v nedeľu na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie bude svätá omša o 10.30 v Doline**

• **15. 9. v nedeľu bude po svätých omšiach zbierka na Rádio Lumen**

• 21. 9. v sobotu bude o 10.00 na fare spoločná krstná náuka

• **21. 9. v sobotu ráno po sv. omši bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**

• 13. 10. v nedeľu bude slávnostná svätá omša p 10.30 v Doline; obetovaná bude za miestnych poľovníkov

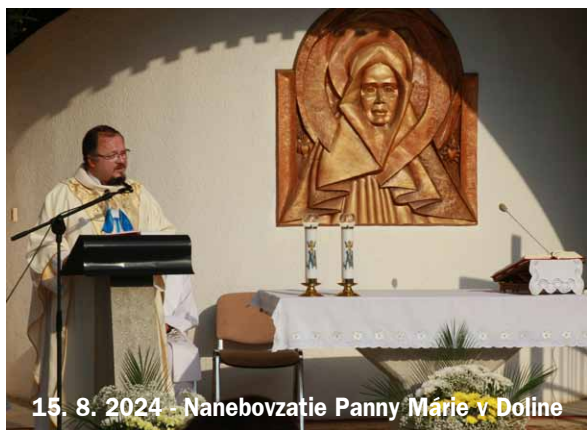
Prehľad úmyslov sv. omši

		Vítaz		Ovčie	
2. 9.	Pondelok	8:00	Veni Sancte - za učiteľov a žiakov vo farnosti	9:00	Veni Sancte (vlastný úmysel)
3. 9.	Utorok	18:00	† Stanislav Novotný (výročná)		
4. 9.	Streda			18:00	† Jozef a Viktória Šimčíkovci
5. 9.	Štvrtok	18:00	† Ladislav, Žofia a Terézia		
6. 9.	Piatok	18:00	† Žofia a Filip, Peter a Mária Petkovci	17:00	† Jozef a Viktória Šimčíkovci
7. 9.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
		14:00	sobáš: K. Škovran - A. Ondriová		
8. 9.	23. nedeľa - B Dolina - odpust	7:30	50: Bohuznámej osoby	9:00	za ZBP rodiny Márie Kráľovej
		10:30	v Doline - za farnosť		
9. 9.	Pondelok	18:00	† Pavol Galdun		
10. 9.	Utorok	18:00	† Mária a Jozef Kovalovci		
11. 9.	Streda			18:00	† Ján a Helena
12. 9.	Štvrtok	7:00	za ZBP Dominika Magdu		
13. 9.	Piatok	18:00	† Ján a Helena Džamovci	17:00	za ZBP Stanislavy, Marianny, Stanky a ich rodín
14. 9.	Povýšenie sv. kríža	7:30	za ZBP rodiny Baranovej	9:00	
				15:00	sobáš: P. Čech - S. Jenčová
15. 9.	Sedembolestná Panna Mária	7:30	90: Helena Iskrová	9:00	40: Antónia Magdová a za jej rodinu
		10:30	v Doline - za farnosť		
16. 9.	Pondelok				
17. 9.	Utorok	18:00	† Pavol Poláček (výročná)		
18. 9.	Streda			18:00	50: Sylvia Jenčová
19. 9.	Štvrtok	7:00	† Ján (390)		
20. 9.	Piatok	18:00	za ZBP Bohuznámej osoby	17:00	† Branislav, Valent a Anna
21. 9.	Sobota	7:00	† Mária, Jozef a Jozef, Mária a Leonard		
22. 9.	25. nedeľa cez rok - B	7:30	70: Ján Salanci	9:00	† Olympia Smolková r. Balogová
		10:30	50: Mária Bialončíková		
23. 9.	Pondelok	18:00	za farnosť		
24. 9.	Utorok	18:00	† Anna, Jozef a František		
25. 9.	Streda			18:00	60: Mária Magdová
26. 9.	Štvrtok	7:00	† Barbora, Valent, Anna a Margita Jenčovci		
27. 9.	Piatok	18:00	† Mária a Štefan Jenčovci	17:00	† Andrej, Apolónia, Michal a Margita, Stanislav a Mária
28. 9.	Sobota	7:00	70: Bohuznámej osoby a za jej rodinu		
29. 9.	26. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	50: Róbert Uličný
		10:30	50. manž.: Regína a Štefan Januvovci		
30. 9.	Pondelok				
1. 10.	Utorok	18:00	† František, Viktória a Jozef		
2. 10.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Viktora Jenču
3. 10.	Štvrtok	18:00	za uzdravenie chorých v našej farnosti		
4. 10.	Piatok	18:00	† František ml. a František st. Čechovci	17:00	† Ján a Mária
5. 10.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
		15:00	sobáš: O. Vertal - L. Skolodová		
6. 10.	27. nedeľa cez rok - B	7:30	70: Terézia Andrejkovičová	9:00	za živých a mŕtvych členov RB
		10:30	za farnosť		

28. júla 2024 - Odpustová slávnosť sv. Joachima a Anny

30. júla 2024 - Deň blahoslavenej sestry Zdenky v Ovcí

15. 8. 2024 - Nanebovžatie Panny Márie v Doline

17. 8. 2024 - sv. omša na vrchu Slubica